

Met vreugde in het hart ziet de imker in het voorjaar hoe zijn bijen ijverig stuifmeel aanvoeren. De stuifmeelklompjes zitten stevig vast in de stuifmeelkorfjes van de achterpoten. Ze vertonen allerlei kleuren: geel, rood, bruin, groen e.a. in allerlei tinten. Aan deze kleur kent de imker de bloemen die door de bijen worden bevoegen. De volken die veel stuifmeel aanbrengen beloven een grote oogst; volken waarbij geen stuifmeelhaalsters aanvliegen zijn verdacht. Ofwel ontbreekt de koningin, ofwel is er ziekte.

Het stuifmeel wordt in overvloed gevormd in de meeldraden van de bloemen. Het bestaat uit ontelbare microscopisch kleine stuifmeelkorrels.

Door de microscoop kan men zien dat ze dikwijls sierlijke vormen en tekeningen vertonen. Deze verschillen sterk volgens de bloemsoort. De stuifmeelkorrels zijn de mannelijke voortplantingscellen en het is dus nodig dat ze overgebracht worden op het vrouwelijk voortplantingsorgaan n.l. de stamper. Dit overbrengen van het stuifmeel noemt men bestuiving. Bij enkele planten b.v. de grassen en de naaldbomen gebeurt deze bestuiving door de wind. De meeste planten zijn nochtans voor hun bestuiving aangevozen op de insecten. Tussen de insecten zijn de bijen ongetwijfeld de belangrijkste bestuivers. Ze leven in grote staten bij elkaar en overwinteren. Zo zijn ze reeds in het voorjaar paraat voor het bestuivingswerk, op een ogenblik dat er nog geen andere insecten vliegen. Bovendien is

376

Stuifmeel onmisbaar voedsel voor de bijen

het stuifmeel voor de bijen een onmisbaar voedsel zowel voor de volwassenen als voor de larven. Van ei tot volwassen insect verbruikt de larve gemiddeld 125 mg stuifmeel. De ontwikkeling van een bijenvolk staat dus in rechtstreekse verhouding tot het beschikbare stuifmeel. De bijen verzamelen dan ook grote hoeveelheden stuifmeel. Volgens de sterkte van de kolonie kan er per jaar van 20 tot 50 kg stuifmeel worden ingezameld. Het grootste gedeelte hiervan wordt gebruikt voor de voeding van de larven. Het stuifmeel is immers de eiwitbron voor de bijen en het eiwit is de bouwstof voor het lichaam. Voor het bekomen van de nodige energie voor

hun vele werkzaamheden gebruiken de bijen de honing die gevormd wordt uit de nectar van de bloemen. Naast het eiwit bevat het stuifmeel ook belangrijke mineralen en vitamines. Het is dus een onmisbaar bestanddeel van de voeding. Daarbij heeft het stuifmeel een gunstige invloed op de levensduur van de bijen en op hun weerstand tegen ziekten. Bij gebrek aan stuifmeel treedt de gevreesde Nosemawaal veel sterker op.

De kwaliteit van het stuifmeel kan sterk verschillen volgens de plantensoort. Het ene stuifmeel is veel rijker aan eiwitten en mineralen dan het andere. Dit blijkt duidelijk uit de onderstaande tabel.

Naam van de plant	Water %	Eiwit %	Vet %	Koolhydr. %	As %
Den (<i>Pinus silvestris</i>) . . .	7,6	16,5	10,6	18,3	3,3
Hazelaar (<i>Corylus avellana</i>) .	4,9	30,0	4,2	19,9	2,1
Paardebloem (<i>Taraxacum officinalis</i>)	10,9	11,1	14,5	34,9	0,9
Wilg (<i>Salix viminalis</i>)	12,3	23,3	4,1	32,2	2,6
Witte klaver (<i>Trifolium repens</i>)	11,5	23,7	3,4	26,9	3,1

Het is van het grootste belang dat de imker stuifmeelgevend planten in de omgeving van zijn bijenhal aanplant. In de eerste plaats komen hiervoor in aanmerking de katwilg (*Salix viminalis*) en de schietwilg (*Salix alba*). Het stuifmeel van de wilg is bijzonder waardevol en het is reeds vroeg in het voorjaar beschikbaar. Daarbij komt nog dat de wilg zeer gemakkelijk te vermenigvuldigen is door stekken.

Toch kan er in het voorjaar dikwijls een tekort aan stuifmeel optreden. Ofwel is het weer slecht zodat de bijen niet kunnen uitvliegen, ofwel is er een gebrek aan stuifmeelbronnen. In dit geval is het nodig een vervangingsmiddel te geven. Stuifmeel is inderdaad voor de broedaanzet onmisbaar. In de handel zijn er verschillende ersatz-

middelen voorhanden. In de laatste jaren wordt veelvuldig gebruik gemaakt van giststuifmeel (Höselhefe). Het is een gedroogde gist die tot 50 % eiwit bevat. Dit kunststuifmeel wordt in speciale eetbakken op een zonnige plaats aangebracht, beschermt tegen regen en wind en op een 15 m voor de bijenhal. Over het algemeen wordt 500 g giststuifmeel per volk toegediend.

Men kan ook een deeg bereiden uit één deel giststuifmeel, één deel bloedsuiker, één deel honing. Het is nodig goed te mengen en te kneden. Van deze deeg kan men dan platte koeken maken die boven op de raten worden gelegd. De bijen nemen dit krachtig voedsel gretig op. In de handel is dergelijk deeg beschikbaar onder de naam van Nektapoll en Biopoll. Indien men niet

Kleinvee helpt de natuur zuiver bewaren

E. GEVERHS
opening. Bij het binnenvliegen verliezen de stuifmeelhaalsters een groot deel van hun pollenklompjes. Het spreekt vanzelf dat het oogsten van stuifmeel zo moet gebeuren dat de bijenkolonie niet te sterk verzakt.

Het stuifmeel wordt ge oogst door het plaatsen van een stuifmeelkamm voor de vlieg-
eiwitten, mineralen en vitami-
nes. Het wordt dan ook meer
en meer gebruikt voor diët-
voeding. Voor vele imkers is
het een goede bijverdienste.
en bloedsuiker
(gewichtsdelen) en honing (1,25 ge-
wichtsdelen), met tarptemelkpoeder (een ge-
deel) en Biopoll. Indien men niet

beschikt over giststuifmeel
kan men een deeg maken
met tarptemelkpoeder (een ge-
deel), honing (1,25 ge-
wichtsdelen) en bloedsuiker
(1 gewichtsdelen).
Stuifmeel is ook voor de mens
een produkt dat rijk is aan

LE 72/11